

TÇMB 52. GENEL KURULU AÇILIŞ KONUŞMASI
20 Şubat 2010 / Ankara

Adnan İĞNEBEKÇİLİ
Yönetim Kurulu Başkanı
Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği

**Sayın Divan,
Değerli Arkadaşlarım,
Değerli Misafirler,**

Birliğimizin 52. Olağan Genel Kurulu'na hoşgeldiniz, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Kuruluşumuzdan bugüne kadar Birliğimize ve sektörümüze değerli katkılar sağlayan tüm mensuplarımızı minnet ve saygı ile anıyor, aramızdan ayrılanlara Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli Dostlarımız,

Bilindiği gibi, 2004 yılından itibaren Türk inşaat sektöründe yaşanan yüksek büyüme ortamı ile ortaya çıkan yüksek çimento talebi, 2007 yılı itibarı ile hız kesmiş ve 2008 ve 2009 yıllarında talep küçülmeye başlamıştır.

2008 ve 2009 yıllarında artan enerji maliyetleri ve daralan talebe paralel düşen çimento fiyatları karşısında, sektör olarak karlılığın düşük olduğu bir dönem geçirdik. Bunlara ek olarak, atıl durumdaki kapasite doğal olarak birim maliyetlerin artmasına neden oldu.

Bilindiği gibi, hükümet tarafından oluşturulan yeni teşvik sistemi, sektörel kümelenmeyi destekleyecek şekilde hazırlanmıştır. Bölgelere ve büyük proje yatırımlarına farklı olmak üzere uygulanacak kurumlar veya gelir vergisi indirimi, yeni istihdama yönelik SSK primi işveren hissesinin belli süre Hazine tarafından karşılanması, az gelişmiş bölgelerde yatırım için kullanılacak kredilerin faizinin bir bölümünün karşılanması, bölgesel, sektörel ve büyük proje bazında belirlenen ilkeler çerçevesinde yatırımlara yer tahsis edilmesi ve makine teçhizat alımlarında KDV

istisnası ile gümrük vergisi muafiyeti gibi teşvikler ülke genelinde yatırımları arttıracığı öngörüsü ile, hem inşaat hem de çimento sektörü için yararlı olacaktır.

Yatırımlar öncelikle, enerji, ulaştırma (demiryolu ve liman altyapıları) ve madencilik sektörlerinde yapılacaktır. Özellikle enerji ve ulaştırma yatırımlarının artacak olması, çimento sektörünün içinde bulunduğumuz kriz döneminde büyümesini sağlayacaktır.

Değerli Konuklar

Bu genel tespitten sonra, ülke ekonomisinin ve sektörümüzün 2009 yılı değerlendirmesine ve 2010 yılı beklentilerimize değinerek konuşmama devam etmek istiyorum.

2009 yılında Türkiye ekonomisi 9 aylık dönemde %8,4 küçüldü. Bu dönemde sektörel bazda en yüksek büyüme %8,9 ile balıkçılık ve mali aracılık hizmetleri sektörlerinde gerçekleşti. Yine bu dönemde diğer bir yüksek büyüme, tarım, avcılık ve ormancılıkta %3,2 olarak görüldü.

2009 yılında büyüme hızında gerileme görülen sektörlerin başında ise, %19,5 ile inşaat sektörü geliyor. İnşaat sektörünü %16,3 ile toptan ve perakende ticaret, %12,4 ile imalat sanayi, %12,2 ile ulaştırma ve haberleşme ve %9,9 ile madencilik ve taşocakçılığı sektörleri izlemektedir.

Geçici verilere göre ihracat 2009 yılının Aralık ayında, 2008 yılının aynı ayı ile kıyaslandığında %30 oranında artarak 10 milyar 062 milyon dolara çıktı. İthalat ise bir önceki yıla göre 2009 Aralık ayında %31 oranında arttı ve 14 milyar 989 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret hacmindeki bu gelişmelerin sonucunda, kronik olarak yüksek seviyelerde bulunan dış ticaret açığımız 2008 yılına göre %34 artarak 4 milyar 927 milyon dolara çıktı.

Olaya yıl bazında baktığımızda ise, 2009 Ocak-Aralık döneminde ihracat %22,6 azalarak 102 milyar 165 milyon dolar, ithalat ise %30,3 azalarak 140 milyar 775

milyon dolar olarak gerçekleşti. 2008 Ocak-Aralık döneminde 69 milyar 936 milyon dolar olan dış ticaret açığı, 2009 yılında %44,8 azalarak 38 milyar 611 milyon dolara indi. 2001 yılından beri dış ticaret açığımız ilk defa azalmıştır.

Aynı Şekilde ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2001 yılından bugüne ilk defa %70'ler seviyesine çıkmıştır

2009 yılı dördüncü döneminde Bina İnaşaatı Maliyet Endeksi, bir önceki yılın son döneminde göre %0,62 artmış ve son dört dönem ortalamalara göre ise %4,28 azalış göstermiştir.

2009 yılı dördüncü döneminde bir önceki döneme göre işçilik endeksi %0,75 artarken, malzeme endeksinde %0,14 oranında düşüş gerçekleştiğini görüyoruz..

2009 yılı dördüncü döneminde bir önceki yılın aynı döneminde göre işçilik endeksinde %2,37 ve malzeme endeksinde %0,08 artış gerçekleşti.

2009 yılının ilk çeyreğinde yaklaşık %2 oranında büyüyen imento sektörü, global krizin etkilerinin yoğun olarak hissedildiği ikinci çeyrek itibariyle yavaşlama döneminde girmiş ve üçüncü çeyrekte i satışlarda küçük yüzdelerle de olsa azalış devam etmiştir. 9 aylık dönemde imento üretimi artan ihracata rağmen %1 oranında azalırken, imento i satışı %9 oranında azalmıştır.

TUİK verilerine göre, imento ihracatındaki artış tüm çeyreklerde de devam etmiş ve 2008 yılına oranla ihracatta %48 oranında büyüme sağlanmıştır. Özellikle Afrika pazarındaki ihracatın artması ve geleneksel pazarlar olan Irak ve Suriye'deki talebin büyümesi, imento ihracat rakamını rekor seviyede artırarak 16,5 milyon ton seviyesine çıkmıştır.

Diğer taraftan, yıl sonunda imento i tüketiminin geçen seneki gibi 42,5 milyon ton seviyesine yaklaşması beklenmektedir.

Yine TUİK verilerine göre 2008 yılı Aralık ayı ortalama imento fiyatı 119,27 TL iken, 2009 yılı Aralık ayı ortalama imento fiyatı 95,93 TL'dir. Buna göre, imento fiyatında yıllık bazda % 20 oranında düşüş meydana gelmiştir.

Geçtiğimiz dönemde Çimento üretiminin ana maliyet kalemini oluşturan yakıt ve elektrik enerji fiyatlarındaki artış oranlarının % 50 seviyelerinin üzerinde olması tüm Sektör kuruluşlarında ciddi kar marjı kaybına neden olmuştur. Bu nedenle yakıt maliyetlerinin düşürülmesi yönünde Yerli Kömürler için TKİ ve İthal yakıtlar için Çevre ve Orman Bakanlığı nezdinde bir dizi girişimler yapılmış ve kullanılan yakıtların fiyat, kükürt oranları ve ebatlarında önemli sayılabilecek sonuçlar alınmıştır.

Sektörümüzün 2010 yılı beklentileri ise, yavaş da olsa krizin etkilerinin atlatılacağıdır. Bu doğrultuda sektörde 2010 toparlanma yılı, 2011 de büyüme dönemi olarak görülmelidir.

2010 yılında yurtiçi çimento talebinin % 2-4 arasında büyüyeceğini tahmin ediyoruz. Diğer taraftan, 2010 yılında devreye alınacak yatırımlarla kurulu klinker kapasitesinin 63 milyon ton seviyesine çıkmasını bekliyoruz. İç piyasalardaki durgunluğun kısa sürede ortadan kalmayacak olması sebebi ile sektörümüz ciddi bir fazla kapasite sorununun içindedir. Bu durumda, sektörün mümkün mertebede dış piyasalara ağırlık vererek karlılığını korumaya çalışması gerekecektir.

İleriki yıllarda enerji maliyetlerinin düşürülmesine ilişkin kararlar hayati önem taşımaktadır. Bunu yanı sıra sektörün sürdürülebilir bir büyüme sağlayabilmesi için özellikle altyapı yatırımlarına önem verilmesi gerekmektedir. Ayrıca kentsel dönüşüm projelerine yoğunlaşılması da hem inşaat hem de çimento sektörünün büyümesi için önemlidir. Altyapı ve konut açığının önemli boyutlarda olduğu Türkiye'de inşaat sektörünün önü mukayese edilebilir ekonomik düzeydeki ülkelere göre daha açık sayılmalıdır.

2009 yılında olduğu gibi 2010 yılında da ihracat hamlesi sürdürülerek, toplam ihracatın (çimento ve klinker) 20 Mton düzeyinde devam ettirilmesi iç pazarın durumu dikkate alındığında gerekli görülmektedir. Aksi halde fazla kapasite sorununun sektör üzerindeki baskısı ve menfi etkisi büyüyecektir.

Dünyadaki çimento kapasite miktarına bakarsak elimizdeki son verilere göre, 2006 yılında 2.380 Mton olduğu tahmin edilen çimento kapasitesinin 2008 yılında 2.770 Mton' a çıktığı düşünülmektedir. Global çimento şirketlerinin gelişmiş ülkelerdeki fabrikalarını kapatıp, yatırımlarını az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere kaydardıkları görülmektedir.

Değerli Genel Kurul Üyeleri ve Sayın Misafirlerimiz,

Şimdi müsaadelerinizle, Birliğimizin 2009 yılı içinde yapmış olduğu önemli bazı çalışma ve faaliyetleri de sizlerle paylaşmak isterim.

Kuruluşumuzun 50. yılı anısına geçen yıl İstanbul 'da yapımına başlanan, **TÇMB Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi**'nin inşaat ve donatımı yıl içinde tamamlanarak, 12 Aralık 2009 tarihinde Milli Eğitim Bakanımız Sayın Nimet Çubukçu'nun da katıldığı bir törenle Bakanlığımıza teslim edilmiştir. Anadolu Meslek Lisesi olarak 2010 /2011 ders yılında hizmete başlayacak okul, gerek mimari ve yapısal nitelikleri ile gerekse sahip olduğu derslik, laboratuvar, spor / konferans salonları ile Ülkemizin en modern Endüstri Meslek Lisesidir. Okulun öncelikle Çimento ve Beton konularında eğitimler ile , Sektörümüzün ara kademe eleman ihtiyacının temininde büyük katkı sağlayacağını ümit etmekteyiz. Bu özelliği ile Okulumuz Ülkemizde benzeri olmayan imkan ve kabiliyetlere sahiptir. Ayrıca eğitimin kalitesinin korunması açısından, okulun öğretim hayatına başlamasından sonra da teknik ve mali desteklerimizin sürdürülmesi düşünülmektedir.

Birliğimiz Teknik Eğitim konusunda ilk kuruluş yıllarından bu güne örnek çalışmalar yapmayı misyon edinmiştir. Bu meyanda, Çimento Sektör yöneticilerini sektördeki son teknolojik gelişmelerden haberdar etmek ve bilgilendirmek amacıyla periyodik olarak yaptığımız **Teknik Seminerlerimizin** 10.sunu 5 – 6 Kasım 2009 tarihleri arasında Antalya'da düzenledik.

Seminer'de, yeni teknoloji, hizmet, sistem ve ürün geliştiren yabancı firmalar, ürünlerini çimento fabrikalarımızın üst düzey teknik elemanlarına tanıttılar.

Çimento sektörünün her kesiminde çalışanlarına yönelik olarak düzenlediğimiz eğitim programlarına 2009 yılında da ilgi büyüktü.

1632 kişinin katıldığı 25 eğitim programını başarı ile tamamladık. Üyelerimiz arası işbirliği ve fikir alış verişini sağlayan en önemli etkinliklerimizden biri de hiç kuşkusuz Meslektaş Toplantılarıdır.

2009 yılı içinde satınalma, hazır beton ve kalite gruplarında gerçekleştirilen meslektaşlar toplantılarında temsilciler konuları ile ilgili sorunları ve çözüm önerilerini birbirleriyle paylaşma imkanı buldular.

Birliğimiz, 23 Eylül - 4 Ekim 2009 tarihleri arasında üyesi olduğu Avrupa Çimento Birliği (CEMBUREAU) ile birlikte eş zamanlı olarak Avrupa Çimento Haftası etkinliğini düzenledi. Avrupa Çimento Haftası kapsamında asfalt yola oranla daha çevreci olan beton yollar konusunu gündeme taşıdık. Ülkemizin ilk beton yolu olma özelliğini taşıyan Afyon - İncehisar Yolu'na bir basın gezisi düzenleyerek beton yolun diğer yollara göre teknik ve ekonomik üstünlüklerini kamuoyuna bir kez daha anlatma fırsatı elde ettik.

Beton Yollar ve Bariyerlerin tanıtımı önümüzdeki yılların da en önemli ve öncelikli konusu olacaktır.

Yapı Malzemeleri konusunda seçici konumundaki mimarlara yönelik olarak 2000'li yılların başından beri düzenlemiş olduğumuz etkinliklere 2009 yılında da devam ettik. Mimarların geniş takdirini kazanan BETONART dergimiz bu yıl da yayın hayatına devam ederken, Mimarlık öğrencileri için düzenlediğimiz Mimarlık Yaz Okulu'nu bu sene İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirdik.

THBB ile ortaklaşa olarak İstanbul, Ankara ve İzmir'de düzenlediğimiz Yapı Denetim Seminerleri de yapı denetim şirket çalışanlarının yoğun ilgisini çekti.

AR-GE Enstitümüzde yürütülen rutin çalışmalara ilaveten, çimento ve beton teknolojisi üzerine yeni araştırma konuları belirlendi.

2009 yılında laboratuvarlarımızda sektör, kamu ve özel kuruluşlar için kalite kontrol ve standarda uygunluk testleri, analizler ve araştırma projeleri yürütüldü. Bütün bu çalışmalara ek olarak ilgili AR-GE görevlilerimiz çeşitli kamu kuruluşları ve üniversitelerde Beton yollar ve Beton Bariyerlerin avantajları konusunda seminerler verdi.

Birliğimiz önderliğinde kurulan bağımsız Kalite ve Çevre Kurulu (KÇK), 2009 yılı içerisinde toplam çimento tesislerince üretilen 267 adet çimento ürününü AB standartlarında kontrolünü yaparak belgelendirdi.

Bunun yanısıra Beton Belgelendirme kapsamında başvuruda bulunan 60 hazır beton tesisinin 40'ının belgelendirilmesi gerçekleşti.

KÇK bünyesinde yer alan Çevre Bölümü ise, Sektörde yer alan fabrikalar için 18 emisyon, 34 hava kalitesi, 11 gürültü ve 12 ölçüm aralığı tayini raporu hazırladı.

Gelişen Dünya ve Ülke şartları çerçevesinde, Çimento sektörünün geleceğinin tartışılması amacıyla 11 Temmuz 2009 tarihinde sektörümüzün önde gelen temsilcilerinden oluşan bir grup ile **Arama Konferansı**'ni gerçekleştirdik. Bu çalışmada, sektörün gelecek gündeminde önem taşıyan öncelikli konuları tartıştık ve bu konulara ilişkin stratejiler geliştirdik.

Konferansın devamı olarak "**Zor pazarlarda Yeni Değer Üreten Yaratıcı Stratejiler**" konulu atölye çalışmasını sektör iletişim sorumluları ve Yönetim Kurulu üyelerimizle 4-5 Aralık 2009 tarihlerinde gerçekleştirdik.

Tüm bu çalışmalardan edinilen bilgi ve görüşler çerçevesinde "**2010 ve ileri yıllarda Sektör Stratejik İletişim Planları'nın** uzmanlarımız tarafından hazırlanarak, Yönetim Kurulumuzun onayına sunulması ve hayata geçirilmesi planlanmaktadır

Bundan böyle de, Birlik olarak yapacağımız çalışmalarda, Ekonomimizin lokomotif sektörlerinin başında yer alan inşaat sektörünün gelişmesine ve buna paralel Çimento Sektörümüzün de büyümesine katkı sağlamaya devam edeceğiz.

Ülke Ekonomimiz ile birlikte büyüyerek, geleceğin Türkiye'sini sağlam temeller üzerinde yükselteceğiz.

Tüm bu çalışmalarımızda işbirliği yaptığımız kardeş Birlik ve Kuruluşlara ve bu kuruluşlarla başarılı bir çalışma yılı gerçekleştiren tüm TÇMB çalışanlarına hepinizin huzurunda bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği'nin Yönetim Kurulu Başkanı olarak şahsım ve TÇMB adına, Genel Kurulumuza katılımlarınız ve destekleriniz için hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.